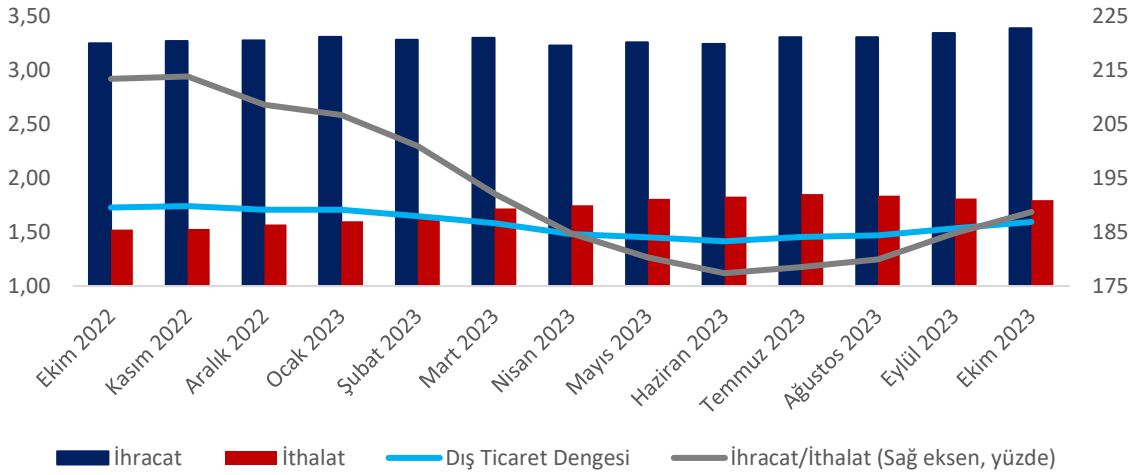

EKİM AYINDA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI GEÇEN AYA GÖRE 4 PUAN ARTTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Ekim 2023'te Konya'nın ihracatı 309,3 milyon dolar, ithalatı ise 116,3 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Ekim 2022'ye göre 25 puan azalarak yüzde 189'a gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Ekim 2023 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 67,6'sını karşılarken ve dış ticaret açığı 111,3 milyar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Ekim 2022 –Ekim 2023)

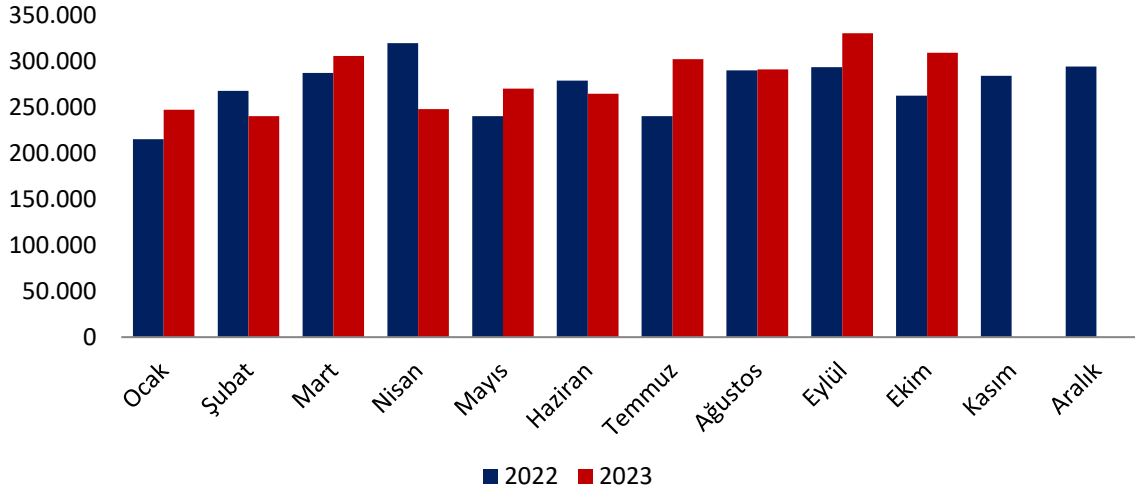
	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	232.187	343.511	-111.323	575.698	67,6%	6,29%	0,19%
Konya	3.389	1.796	1.593	5.185	189%	17,7%	-10,0%

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya’da ihracat geçen aya göre 21,3 milyon dolar azaldı

Konya’da ihracat Eylül 2023’te 330,5 milyon dolar seviyesinde iken Ekim ayında bir önceki aya göre 21,3 milyon dolar azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 46,6 milyon dolar artarak 309,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Ekim ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 4,3’tür ve geçen yıla kıyasla artış hızlarındaki ivme kaybı devam etmektedir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya’nın İhracatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya’nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	278.989	240.473	290.262	293.626	262.699	284.373	294.455
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769	302.445	291.358	330.536	309.265		

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya’nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

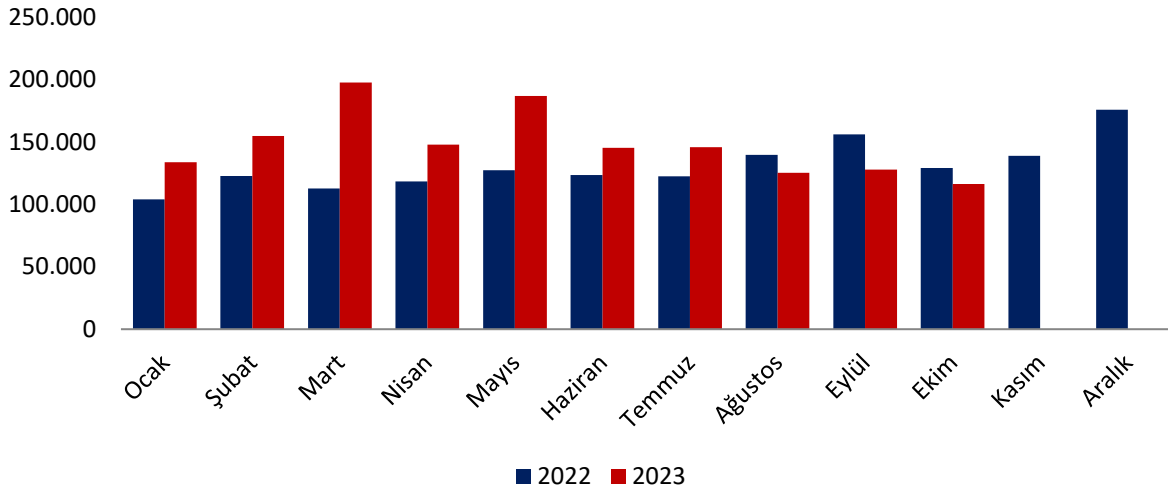
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37.5%	37.6%	31.0%	26.2%	22.4%	17.9%	18.1%	14.9%	14.1%	12.6%	10.8%	9.1%
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%	3.1%	4.2%	3.2%	3.1%	4.3%		

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ithalat geçen yılın aynı ayına göre 12,9 milyon dolar azaldı

Eylül 2023'te 127,8 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Ekim 2023'te bir önceki aya göre 11,5 milyon dolar, geçen yılın aynı ayına göre ise 12,9 milyon dolar azalarak 116,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Aylık ithalat Ağustos - Ekim döneminde geçen yılın altında seyretmiştir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289	145.772	125.394	127.771	116.259		

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	34.0%	35.1%	25.0%	24.6%	25.9%	23.7%	25.9%	28.2%	30.2%	30.1%	25.6%	25.8%
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%	34.8%	32.9%	28.3%	21.3%	18.0%		

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Ekim ayında “Hububat” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Ekim 2023'te ihracat içinde yüzde 12,46'lık pay ile üçüncü sırada yer alan “Hububat” sektörünün ihracatı geçen yılki 52 bin 034 dolar seviyesinden 38,5 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu hızlı artışta Rusya'nın Ukrayna işgali sonrasında Karadeniz Tahıl Koridoru Anlaşması'nın sona ermesi ve küresel ısınmanın etkisiyle buğday arzının küresel ölçekte düşmesi etkili olmuştur. Diğer taraftan, bu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 2,5'lik payı olan “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörü ihracatı en hızlı daralan sektör olmuştur. Diğer taraftan, “Hububat un nişasta veya süt müstahzarları pastacılık ürünleri” ve “Kakao ve kakao müstahzarları” sektörlerindeki daralmalar dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Ekim 2023
	Ekim 2023	Ekim 2022		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	90.075.661	82.513.956	9,2%	29,13%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	62.348.004	52.765.473	18,2%	20,16%
Hububat	38.549.422	52.034	73985,1%	12,46%
Demir veya çelikten eşya	14.706.836	15.371.207	-4,3%	4,76%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	12.240.589	11.273.396	8,6%	3,96%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	11.493.014	12.216.312	-5,9%	3,72%
Kakao ve kakao müstahzarları	10.025.972	11.235.027	-10,8%	3,24%
Plastikler ve mamulleri	9825542	10.903.374	-9,9%	3,18%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	7.636.366	11.619.901	-34,3%	2,47%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	5.714.039	5.757.265	-0,8%	1,85%
Toplam	309.265.488	262.690.483	17,7%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Ekim ayında “Canlı hayvanlar” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Ekim ayında 44 bin 112 dolar düzeyinde olan “Canlı hayvanlar” sektörünün ithalatı, 2023 Ekim ayında 6 milyon 342 bin dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 5,5’e ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan beşinci sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 3,8 payı bulunan “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” ithalatı en hızlı daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

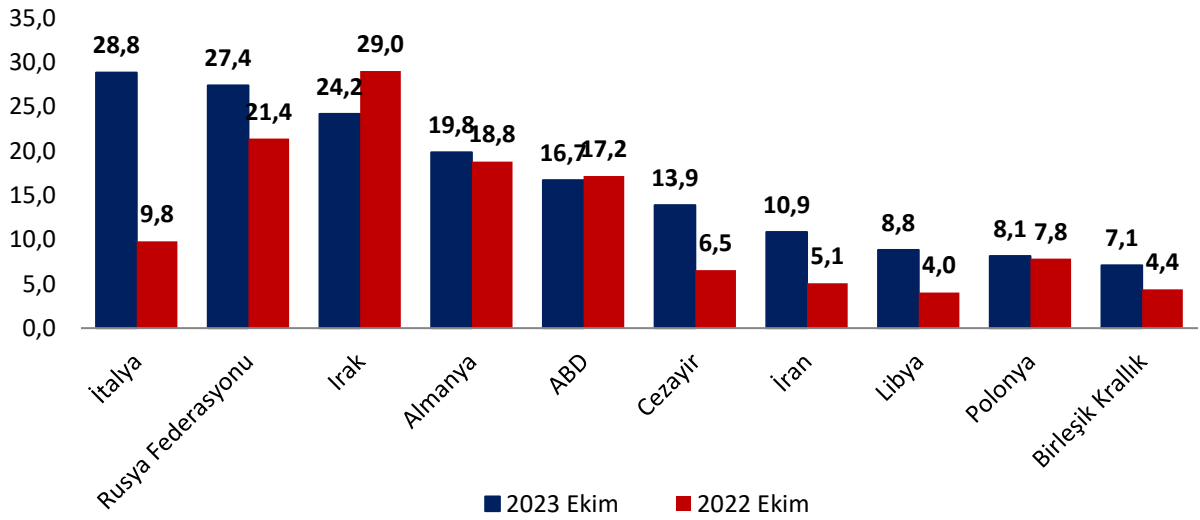
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Ekim 2023
	Ekim 2023	Ekim 2022		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	31.431.545	19.908.141	57,9%	27,0%
Demir ve çelik	10.230.411	15.058.583	-32,1%	8,8%
Plastikler ve mamulleri	7.774.148	8.204.056	-5,2%	6,7%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	7.141.854	9.787.358	-27,0%	6,1%
Canlı hayvanlar	6.342.654	44.112	14278,5%	5,5%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	6.236.292	2.567.725	142,9%	5,4%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	4.425.175	6.766.158	-34,6%	3,8%
Demir veya çelikten eşya	3.999.519	2.944.093	35,8%	3,4%
Organik kimyasal ürünler	3.210.549	2.660.338	20,7%	2,8%
Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar)	2.946.694	1.744.194	68,9%	2,5%
Toplam	116.259.740	129.114.576	-10,0%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Ekim ayında Konya'nın İtalya'ya ihracatı üç katına çıktı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Ekim ayında ihracatın en fazla arttığı ülkeler İtalya ve Libya olmuştur. İtalya yüzde 9,3'lük payı ile ilk sırada yer almaktadır. Diğer taraftan, Konya'nın Libya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına 4,8 milyon dolar artarak 8,8 milyon dolara; İran'a yapılan ihracat ise geçen yılın aynı ayına göre 5,8 milyon dolar artarak 10,8 milyon dolara ulaşmıştır. Libya'nın toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 3,0, İran'ınki ise yüzde 3,5 olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 7,8 payı olan Irak'a ihracat yüzde 16,7 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Ekim 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

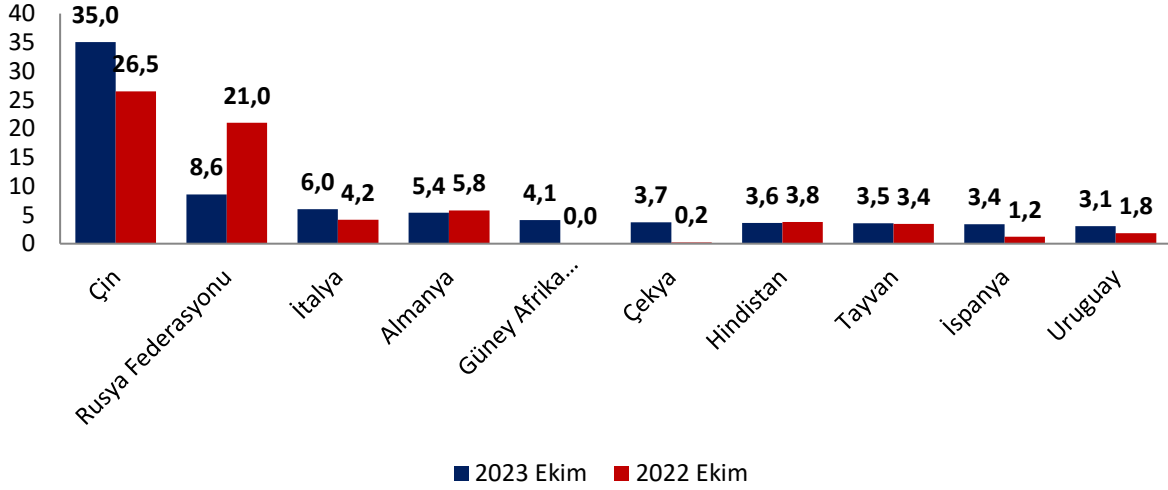
	Partner Ülke	İhracat (\$) Ekim 2023	Değişim (%) Ekim 2022 – Ekim 2023	Pay
1	İtalya	28.840.408	195,0%	10%
2	Rusya Federasyonu	27.373.897	28,1%	9,9%
3	Irak	24.169.598	-16,7%	7,2%
4	Almanya	19.833.657	5,6%	6,2%
5	ABD	16.682.460	-2,8%	5,7%
6	Cezayir	13.880.201	112,3%	5,6%
7	İran	10.854.259	114,5%	2,8%
8	Libya	8.803.083	118,7%	2,2%
9	Polonya	8.126.701	3,8%	2,2%
10	Birleşik Krallık	7.102.315	61,6%	2,1%
	Diğer	143.598.909	3,5%	53,6%
	Toplam	309.265.488	17,7%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Ekim ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 8,5 milyon dolar artarak 35,0 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 30,1 olmuştur. Ekim ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 7,4'lük pay ve 8,5 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Bu dönemde, Konya'da Güney Afrika Cumhuriyeti ve Çekya'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ünelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Ekim 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Ekim 2023	Değişim (%) Ekim 2022 – Ekim 2023	Pay
1	Çin	35.027.229	32,3%	30,1%
2	Rusya Federasyonu	8.557.203	-59,3%	7,4%
3	İtalya	5.971.462	43,4%	5,1%
4	Almanya	5.389.363	-6,5%	4,6%
5	Güney Afrika	4.118.910	14680,1%	3,5%
6	Çekya	3.699.608	1616,5%	3,2%
7	Hindistan	3.619.063	-4,7%	3,1%
8	Tayvan	3.549.988	3,7%	3,1%
9	İspanya	3.375.545	184,2%	2,9%
10	Uruguay	3.067.663	66,4%	2,6%
	Diğer	39.883.706	-34,8%	34,3%
	Toplam	116.259.740	-10,0%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları